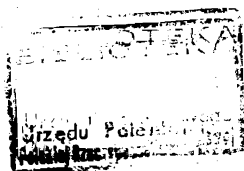

Warszawa, 24 lutego 1934 r.

F41d 11/06

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 19369.

Kl. 72 h, 1/01.

Československá Zbrojovka akciová společnost v Brně
(Brno, Czechosłowacja).

Samoczynna broń palna.

Zgłoszono 29 lutego 1932 r.

Udzielono 20 listopada 1933 r.

Pierwszeństwo: 21 października 1931 r. (Czechosłowacja).

Niniejszy wynalazek dotyczy samoczynnej broni palnej, w której zaczep zamkowy daje się przestawiać w kierunku przesuwu zamka i w przestawionem położeniu unieruchomić zapomocą odpowiednich środków. Zamiast zaczepu zamkowego można według wynalazku przestawiać cały przyrząd spustowy względem zamka i w tem położeniu unieruchomić. Możliwość przestawiania zaczepu zamkowego, względnie przyrządu spustowego, umożliwia prostszą budowę broni palnej i powiększa niezawodność działania. W tym przypadku można umieścić zaczep zamkowy, względnie przyrząd spustowy, na suwaku dającym się przesuwać w kierunku podłużnym broni, a ten suwak wykonać jako podstawę przyrządu napinającego, lub jako pokrywkę otworu do

wyrzucania łusek nabojoych lub wreszcie jako podstawę wspomnianego przyrządu i jednocześnie jako pokrywkę otworu do wyrzucania łusek. W ten sposób nietylko upraszcza się konstrukcję broni palnej i powiększa niezawodność działania, lecz unika się wykonywania otworów w komorze zamkowej broni palnej, które są potrzebne, gdy przyrząd spustowy, przyrząd napinający i pokrywka otworu do wyrzucania łusek są założone każdy oddzielnie w broni palnej.

Na rysunkach dla przykładu przedstawiono samoczynną broń palną, w której przyrząd spustowy, przyrząd napinający i pokrywka otworu do wyrzucania łusek znajdują się na wspólnym suwaku. Fig. 1 przedstawia broń palną według wynalazku

w położeniu nienapiętem, częściowo w przekroju podłużnym; fig. 2 — broń palną z napiętym zamkiem również częściowo w przekroju podłużnym; fig. 3 i 4 — tylną część broni w widoku ztyłu; fig. 5 — suwak z założonym przyrządem spustowym w przekroju podłużnym; fig. 6 — suwak w widoku z boku; fig. 7 — suwak w przekroju poprzecznym według linii VII — VII na fig. 5, przyczem przełącznik do nastawiania na ogień pojedynczy i ciągły jest wyjęty ze swego łożyska; fig. 8 — suwak według fig. 5, względnie 6, w widoku zgóry; fig. 9 i 10 — zaczep zamkowy w położeniu zaryglowania; fig. 11 i 12 — ten sam zaczep w położeniu do ognia ciągłego, a fig. 13 i 14 — zaczep w położeniu do ognia pojedynczego.

Na rysunkach literą x oznaczono zamek broni palnej. Wynalazek niniejszy nadaje się do każdej broni, ponieważ jest obojętne, w jaki sposób zamek zostaje uruchomiany. Dla przykładu przedstawiono na rysunku broń, zaopatrzoną w suwadło zamkowe 1 oraz dosuwający się do niego trzon zamkowy 2. Suwadło 1 może być uruchomiane zapomocą tłoka umieszczonego w cylindrze gazowym lub zapomocą dźwigniowego przyrządu odrzutowego lub też podobnego urządzenia. Suwadło daje się przesuwac w odpowiednich prowadnicach tak, iż jego dolna powierzchnia 4 przesuwa się w kierunku linii A — A. Liczbą 3 oznaczono lufę, liczbą 5 — obsadę lufy, a liczbą 6 — komorę zamkową.

Najważniejszą częścią przyrządu spustowego y jest zaczep 10, współdziałający z zamkiem, np. w przedstawionym przykładzie z suwadłem zamkowym 1. Zaczep 10 według wynalazku daje się przestawiać równoległe do kierunku przesuwu A — A i może być w położeniu nastawionem ustalony. Na fig. 1 i 2 przedstawiono dwa charakterystyczne położenia zaczepu 10. Według fig. 1 znajduje się zaczep w położeniu nieczynnem, a według fig. 2 — w położeniu napiętym. Dający się przestawiać za-

czep może być sprzężony w jakikolwiek sposób z dowolnie wykonanym przyrządem spustowym y. W niniejszym przykładzie wykonania wraz z zaczepem 10 cały przyrząd spustowy daje się przestawiać; jest on w tym celu osadzony na suwaku 15, prowadzonym zapomocą listw 16 w rowkach prowadniczych 17 komory zamkowej 6. Rowki 17 są równoległe do kierunku przesuwu A — A.

Na suwaku 15 znajduje się oprócz przyrządu spustowego y także przyrząd napinający z, który składa się z uchwytu 20, dającego się obracać w nadlewie 21 suwaka. Liczbami 23 i 24 oznaczono wgłębienia umożliwiające ustalanie położenia uchwytu 20. Na fig. 3 uchwyt jest przedstawiony w położeniu do strzelania, a na fig. 4 — w położeniu do transportu broni.

Zaczep 10 zachodzi od dołu w wycięcie 11 suwadła zamkowego 1. Zapomocą zaczepu 10 i przyrządu napinającego z zamek może być wprowadzony w położenie napięte (fig. 2). Ponadto zaczep umożliwia spust broni przy pojedynczych strzałach oraz przy ogniu ciągłym.

Przyrząd spustowy y składa się, w przedstawionym przykładzie, ze spustu 30, który ma kształt tłoczka, osadzonego w prowadnicach 31 suwaka 15. Tłoczek spustowy 30 znajduje się na tylnym końcu suwaka 15 i jest osadzony na szynie spustowej 32, której końce 33 współdziałają z zaczepem 10. Zaczep 10 składa się z dwuramiennej dźwigni, osadzonej na czopie 35, której jedno ramie tworzy ząb chwytający 10, a drugie posiada występ boczny 37 w kształcie listwy. Szyna spustowa 32 współdziała z przełącznikiem 40 do ognia ciągłego. Przełącznik 40 składa się z czopa, osadzonego w otworach bocznych ścianek suwaka i przechodzącego poprzecznie przez korytkowe wnętrze tego suwaka. Do uruchomienia przełącznika 40 służy ramie 41. Przełącznik ma przekrój prostokątny i jest zaopatrzony w wycięcia 42, 43, które współdziałają z

występem 44 i krawędzią zderzakową 45 szyny spustowej 32. Środkowa część szyny spustowej 32 tworzy sprężynującą osłonę 47, w której znajduje się sprężyna 52 na trzpieniu 48. Główka 49 trzpienia 48 jest osadzona w otworze 50 dna suwaka. Trzpień 48 jest skierowany skośnie w górę, wskutek czego sprężyna 52, opierająca się tylnym końcem o tylną ściankę osłony 47, wyrównywa ruchy szyny spustowej 32 tak w kierunku poziomym, jak i w kierunku pionowym.

Do umożliwienia ustalenia suwaka, zwłaszcza w położeniu napiętem (fig. 2), jest on zaopatrzony w środki ustalające; składają się one z zapadki 60, dającej się obracać na czopie 61 w suwaku 15 i posiadającej ramię uruchamiające 63, znajdujące się na dolnej stronie suwaka. Sprężyna 64 wprowadza zapadkę 60 w położenie ustalające. Zapadka 60 współdziała ze stałym występem 67, znajdującym się np. w komorze zamkowej 6. Komora zamkowa posiada także występ 68 ograniczający przesuw suwaka w kierunku do tyłu, do którego przylega suwak w położeniu napiętem (fig. 2).

Jak widać z fig. 3, 4 i 8, uchwyt 20, tłoczek 30 i ramię 63 znajdują się na tylnym końcu suwaka 15. Są one przytem tak rozmieszczone, że przy utrzymanym uchwycie 20 można kciukiem tej samej ręki naciskać na spust 30. Ramię 63 znajduje się także w takim położeniu w stosunku do uchwytu 20, że przy utrzymanym uchwycie 20 można zapomocą kciuka tej samej ręki uruchomić także ramię 63.

Suwak 15 tworzy zarazem pokrywkę otworu 70 do wyrzucenia łusek. W położeniu nieczynnem (fig. 1) suwak 15 zamyka otwór 70 do wyrzucania łusek. W położeniu napiętem (fig. 2) otwór 70 jest otwarty.

Oczywiście, mogą być pokrywki pomocnicze, które w położeniu nieczynnem (fig. 1) zamykają tylną część otworu prowadniczego uchwytu. Te pokrywki pomocnicze mogą

być wykonane, najlepiej, z nasuwających się jedna na drugą płytek.

Napinanie broni palnej odbywa się w ten sposób, że uchwyt 20 zostaje najpierw obrócony w położenie według fig. 3, a następnie zapomocą niego suwak 15 przesunięty z położenia według fig. 1 do położenia według fig. 2. Zaczep 10 zaczepia o wycięcie 11 suwadła zamkowego 1 i napina zamek. Występ 68 komory zamkowej ogranicza przesuw suwaka 15 w tył. Zapadka 60 zachodzi za oporek 67 i unieruchamia suwak 15.

Przez nacisk na spust 30 zostaje uruchomiony przyrząd spustowy. Gdy trzpień 40 zajmuje położenie uwidocznione na fig. 10, to przyrząd spustowy jest zaryglowany. Spust 30, a więc także szyna spustowa 32 mogą być przesunięte tylko o bardzo małą odległość, ponieważ w położeniu według fig. 10 prostokątny przełącznik 40 zajmuje położenie poziome, wskutek czego krawędź 45 już przy nieznacznym przesuwie przylega do wąskiego boku 40' przełącznika 40. Gdy przełącznik zajmuje położenie według fig. 12, zapewniony jest ogień ciągły. Przy naciśniętem spuście krawędź 45 przylega do powierzchni 40" pionowo ustawionego przełącznika. W tem położeniu współdziałające części 33, 36, 37 zajmują położenie według fig. 11. Aby to położenie było zapewnione także przy wstrząsach broni, trzpień 44 przy spuszczonego spuście przylega do górnej powierzchni przełącznika i zapobiega przesuwom szyny spustowej 32, a tem samem jej końca 33 wdół. W położeniu do ognia ciągłego zaczep 10 jest wyłączony tak długo, jak długo trwa nacisk na spust 30. Po uwolnieniu spustu 30 powraca cały przyrząd spustowy do położenia nieczynnego, w którym zaczep przytrzymuje suwadło zamkowe.

Przy położeniu przełącznika według fig. 14 broń jest nastawiona do dawania pojedynczych strzałów. W tem położeniu może być spust 30 przesunięty o największą od-

ległość, ponieważ wtedy naprzeciw krawędzi 45 znajduje się wycięcie 43. Przy przesuwie spustu 30 wsuwa się krawędź 45 do wycięcia 43, a koniec 33 szyny spustowej 32 zostaje przesunięty tak daleko w lewo, że koniec 33 odłącza się od występu 37, a zaczep 10 zaskakuje pod działaniem sprężyny zpowrotem w położenie czynne (fig. 13), przyczem szyna spustowa przesuwa się nieco wdół. Temu przesuwowi wdół nie przeszkadza występ 44, ponieważ przy uwidocznionym na fig. 14 położeniu przełącznika znajduje się naprzeciw występu 44 wycięcie 42. Przy położeniu więc przełącznika według fig. 14 przy końcu uruchomienia spustu 30 zaczep 10 przyjmuje znowu położenie ryglujące zamek, wskutek czego zamek zostaje przytrzymany bezpośrednio potem w położeniu napiętem. W ten sposób jest zapewniony ogień pojedynczy.

Uchwyt 20 służy głównie do napinania zamka. Ponieważ jednak w położeniu napiętem suwak jest zaryglowany, to można zapomocą uchwytu 20 kierować ruchami broni palnej.

Mimo, iż opisany przyrząd spustowy wskutek niezwykle prostej budowy, wymagającej tylko kilku części, nadaje się szczególnie do umieszczania w suwaku 15, to jednak wynalazek nie ogranicza się do przedstawionego przykładu wykonania. To samo odnosi się także do innych szczegółów wynalazku, które pod względem rozmieszczenia i konstrukcyjnego wykonania mogą być także zmieniane w ramach wynalazku.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Samoczynna broń palna, znamienna tem, że zaczep zamkowy (10) i przyrząd spustowy (y) broni są umieszczone na suwaku (15) dającym się przesuwać w kierunku podłużnym broni, przyczem suwak (15) posiada zapadkę (60), która współdziała z

występem (67) komory zamkowej i służy do zatrzymywania suwaka w położeniu odwiedzionem.

2. Samoczynna broń palna według zastrz. 1, znamienna tem, że przy ręcznym odmykaniu zamka za narząd do jego napinania służy zaczep zamkowy.

3. Samoczynna broń palna według zastrz. 1, znamienna tem, że suwak jest zaopatrzony w przyrząd spustowy (z) i służy za pokrywkę otworu (70) do wyrzucania łusek.

4. Broń według zastrz. 1 — 3, znamienna tem, że suwak (15) składa się z korytkowej osłony, wewnątrz której są osadzone zaczep zamkowy (10), przyrząd spustowy (y) i zapadka (60).

5. Broń według zastrz. 1 — 4, znamienna tem, że suwak (15) jest zaopatrzony w uchwyt (20) do przytrzymywania go i uruchomienia.

6. Broń według zastrz. 5, znamienna tem, że uchwyt (20) jest osadzony na tylnym końcu suwaka (15) na jednym z jego boków tak, iż daje się obracać.

7. Broń według zastrz. 1 — 6, znamienna tem, że za spust (30) służy tłoczek osadzony na tylnym końcu suwaka.

8. Broń według zastrz. 7, znamienna tem, że zapadka ustalająca (60) położenie suwaka (15) jest zaopatrzona w ramię (63), osadzone względem uchwytu (20) i spustu (30) przyrządu spustowego (y) tak, iż przy utrzymanym uchwycie daje się uruchomić tylko spust lub tylko ramię zapadki.

9. Broń według zastrz. 1 — 8, znamienna tem, że na końcu prowadnic (17) suwaka (15) znajduje się występ (68) komory zamkowej, służący do ograniczania ruchu wstecz suwaka.

Československá Zbrojovka
akciová společnost v Brně.

Zastępca: Dr. inż. M. Kryzan,
rzecznik patentowy.

